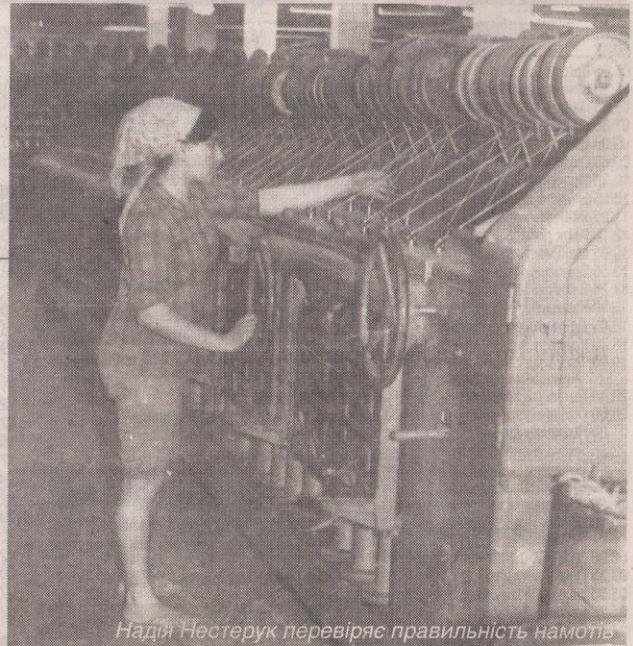

Добра і світла тобі, Льонокомбінате!

Надія Нестерук, 1972р

Надія Адамівна Нестерук (Примак), прийшовши на навчання до ПТУ-17, обрала собі професію рівничниці-стрічечниці. Ця професія припала їй до душі, і все своє трудове життя вона пов'язала з Рівненським льонокомбінатом.

Надія Нестерук перевіряє правильність намотування

Прядильний КТТ - Т.Чудік, В.Нестерук, В.Буховець, 1980р

Надія Нестерук, 1972р

Прядильний КТТ - Т.Чудік, В.Нестерук, В.Буховець, 1980р

Мій зеленокосий край

Так, сарненський край є зеленокосим із усіх сторін. І серед цієї чудової природи у селі Вири у 1949 році народилася Надія Адамівна. Вона була третьою дитиною у сім'ї, а всіх було семеро. Любли одне одного, тягнулися душою до батьків і зберегли ту родинну любов на весь вік. Сестра і два брати зі своїми сім'ями живуть у рідному селі, а інших доля повела в інші місця. Надія Адамівна з любов'ю згадує своє село, родину та батьків:

— Мій тато — Адам Примак — працював на кам'яно-дробильному заводі у Вирах, а мама — Паракса Савівна — у колгоспі. Великих ланів у селі не було, тільки невеликі ділянки, тому що земля була багатою на камінь і піск. У селі добували камінь, а на заводі його подрібнювали. На ділянках сіяли ліон і жито. Я з дитинства полюбила той голубий цвіт. Ми допомагали мамі поратися з ліоном, бо й у дома його сіяли. Ми мали свій город, тому сіяли все. Працювати змушенні були всі.

Жили ми у звичайній дерев'яній сільській хатині. Вона була розділена на дві половини — у одній з них жила тата та сестра з сім'єю. Ми мали власний ткацький верстат. Ткали мішковину, доріжки. Перед очима і досі той процес: сукали цівки, снували на стіні основу, потім закладали її у верстат, поперек цівки закидали човником, прибивали бардом і цей процес повторювався раз у раз. У результаті такої роботи отримували тканину. А ще з ліону виготовляли оліо — льнянку. Вона дуже смачна і поживна.

У селі була восьмирічна школа, тваринницька ферма, кам'яно-дробильні заводи, клуб, медпункт і магазин. Водойм ніяких не було, тому бігали купатися у неглибокій кар'єрі, з яких добували камінь. Під час літніх канікул ми бігали в обідню перерву на ферму і виступали з концер-

тами. Основними заробітками селян були чорниці, гриби та журавлина. Ліс допомагав селянам виживати.

У 13 років я залишилася сиротою, померла мама. Мені її дуже бракувало. Я закінчила восьмирічну школу і 9-й клас вечірньої школи. Далі поступила у Дубнівське педучилище. Та, напевно, не судилося мені там вчитися. Одного разу я пішла з подругою у кіно. А перед початком кінофільму завжди демонстрували кіно журнал. Саме там ми вперше побачили Рівненський ліонокомбінат: цехи, працівників і їхню роботу. У той момент нам захотілося теж там працювати і ми прийняли рішення змінити місце навчання. Так і зробили. Нас прийняли на навчання за співбесідою у ПТУ. Мені допомагала моя старша сестра Зоя. Потім я закінчила Рівненську вечірню школу. Жила у гуртожитку.

— Чи часто згадуєте про свій зеленокосий рідний край? — запитую.

— Звичайно. Це ж найрідніша земля. Життя у селі було цікавим. На свята організовували відпочинок у лісі. Часто лунали пісні та музика.

У роки війни у лісах поблизу нашого села було багато партизанів. Тривалий час у нашему селі жила партизанка-розвідниця Валентина Довгер. Наш тато часто нам розповідав про війну, оскільки йому випало багато чого побачити. Він був інвалідом другої групи ВВВ.

Зараз у селі побудували церкву, два молитовні будинки, відновили роботу на старому кам'яно-дробильному заводі. Зробили повну реконструкцію після його занепаду. Село продовжує розвиватися.

Ліонокомбінат сідає долі

Після закінчення ПТУ Надія Примак прийшла працювати рівничницею у цех КТТ. Після практики дівчина вже була ознайомлена з роботою рівничниці, тому

з впевненістю приступила до її виконання. Найперше вона організувала собі робоче місце, а саме: забезпечувала себе котушками та стрічками. На перших порах вона обслуговувала одну машину, пізніше, з набуттям досвіду — дві і три. Із удосконаленням виробництва рівничні машини замінили стрічковими ЛЧ — ЗЛО. На них працювати було значно легше. Продовжує Надія Адамівна:

— У нас був бригадний метод обслуговування. Колектив був дуже дружнім, нам було всім цікаво, усі молоді, енергійні та завзяті. Колектив в основному був жіночим. Чоловіки працювали помічниками майстрів. Саме тут, на Рівненському ліонокомбінаті, у 1975 році я зустріла свою долю — Володимира Нестерука. Він працював помічником майстра прядильного цеху КТТ. Він має 40 років стажу на ліонокомбінаті. Я прийшла у сім'ю Нестеруків у 1976 році. Усі працювали на Рівненському ліонокомбінаті: свекор — Петро Маркович — транспортавальником прядильного цеху КТТ, свекруха — Аніся Степанівна — пресувальницею у ліоночесальному цеху. Ліонокомбінат об'єднав нас усіх у єдину родину текстильників. Ми з чоловіком закінчили Рівненський текстильний технікум, за фахом — техніки-технологи прядильного виробництва.

Уже пройшло багато часу відтоді, коли ми працювали на величі ліонкої промисловості, але залишилися найприємніші спогади про підприємство і людей, з якими ми йшли пліч-о-пліч багато років. Це мої вірні друзі: Анна Кравчук, Ольга Чміль і Віра Горбачевська. Ми весь час жили разом у гуртожитку. Мой майстром виробничого навчання була Раїса Сергіївна Ковеня, пізніше вона стала моєю колегою. У 1980 році я перейшла працювати у ПТУ-5 майстром виробничого навчання. Працювала з Ковеню Р.С і Левчук Е.В. А ще я працювала контролером якості й

інструктором виробничого навчання.

Найщасливіші роки моє життя пройшли на Рівненському ліонокомбінаті. Я брала участь у конкурсі робітничої майстерності. Неодноразово посідала призові місця. Була переможцем соцзмагань. Нагороджена медалями. Я була партгрупоргом, членом цехового, дружинником. Їздila у туристичні поїздки.

Поряд із радощами, на підприємстві були і труднощі. Побутові умови були дуже примітивними, але з плинном часу все уdosконалувалося. Побутові кімнати були оформлені досить гарно, зручно у користуванні, з усіма вигодами. Дуже гарними були їдальні і зимовий сад. Все це було наше — спільне.

Короткі роздуми

Будучи на пенсії, Надія Адамівна неодноразово повертається думками туди, де пройшла її молодість, де зустріла свою долю та провела значну частину свого життя.

— На питання: «Чому зі знаним на весь світ величезні легкі промисловості сталося таке лихо?» — немає відповіді, — говорить пані Надія. — Адже там працювало 7 тисяч людей, випускали продукцію світових зразків — і це все зруйнували. У всіх колишніх працівників ліонокомбінату боліла душа.

Дякуючи Богу, на підприємстві з'явився новий власник. Я вдячна йому за його працю, за новостворені робочі місця. Хотілося б, щоб їх ставало ще більше. Думаю, що так і буде. А ще хотілося б, щоб відновилося ліонарство. Це було б прекрасно. Дай Боже Вам, Олеже Казимировичу, здоров'я, успіхів у праці і всіляких гараждів. Адже Ви заслуговуєте щедрого Божого благословення. А тобі, рідний Ліонокомбінате, — добра і світла!

Лариса ГЛОВАЦЬКА